

COVID-19 Türkiye'de Durum

Dr.Füsun Öner Eyübođlu

Başkent Üniversitesi Göğüs Hastalıkları AD
Türk Toraks Derneđi Solunum Sistemi Enfeksiyonları ÇG
Ankara

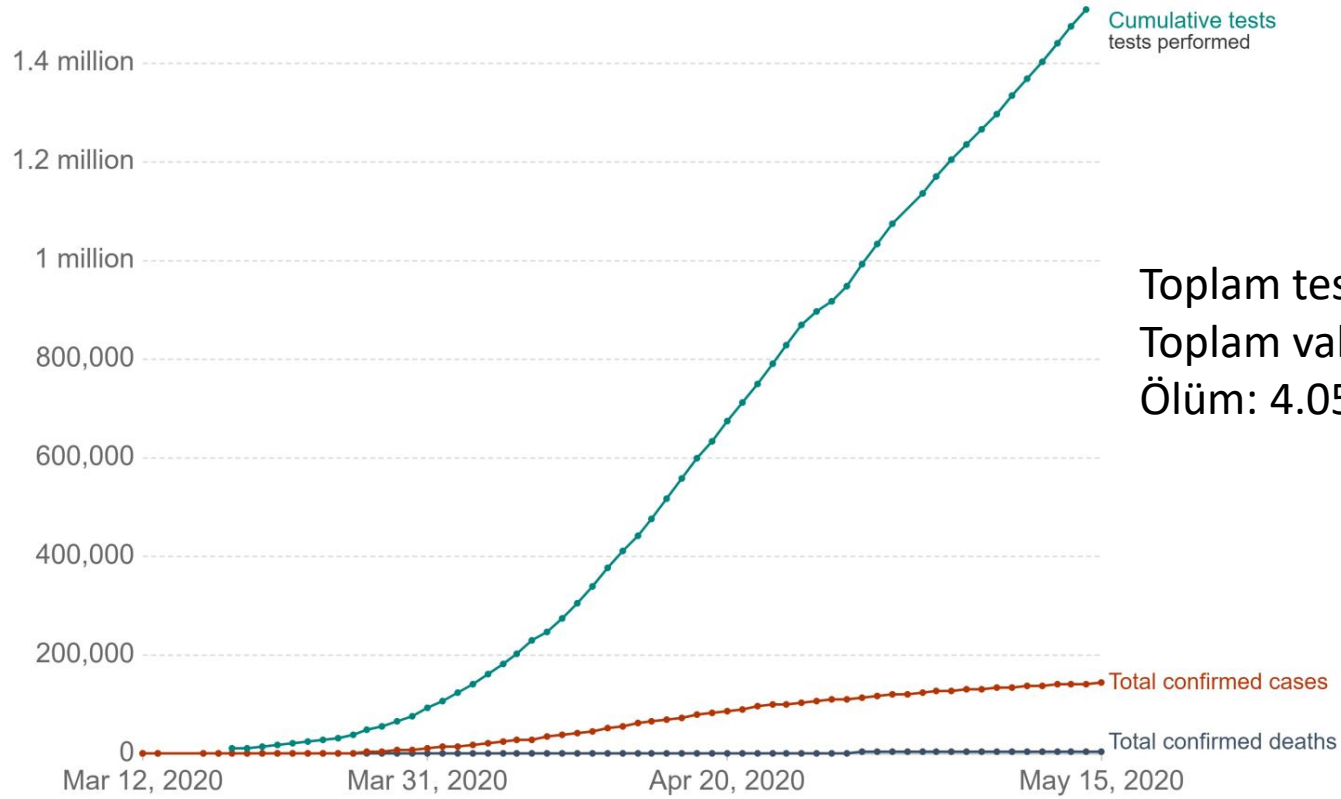
BAŞKENT UNIVERSITY

- Türkiye'de durum
- COVID-19 srecinde ve sonrası Akciğerler

Total COVID-19 tests, confirmed cases and deaths, Turkey

The confirmed counts shown here are lower than the total counts. The main reason for this is limited testing and challenges in the attribution of the cause of death.

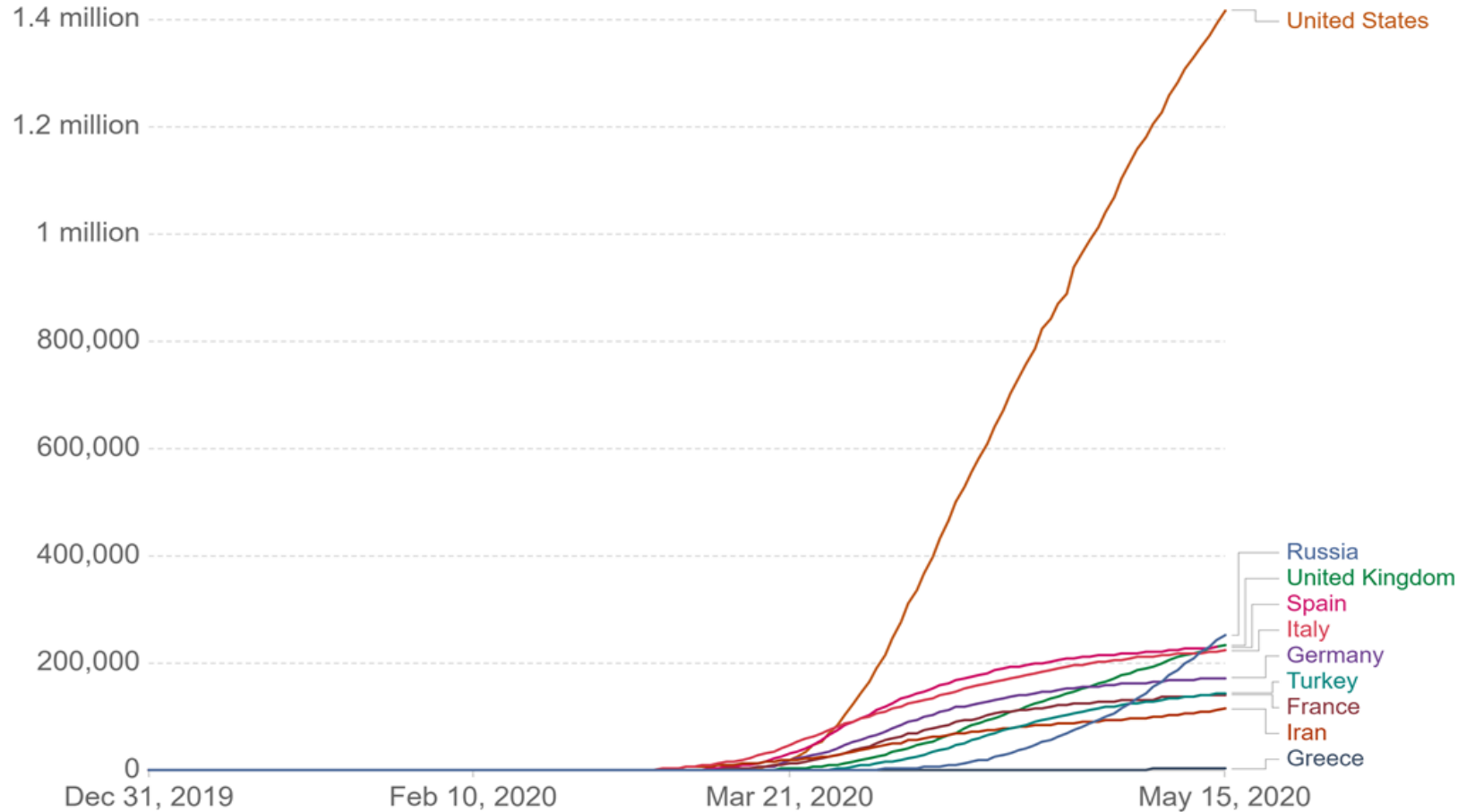

Toplam test: 1.547.389
Toplam vaka: 146.457
Ölüm: 4.055

Total confirmed COVID-19 cases

The number of confirmed cases is lower than the number of total cases. The main reason for this is limited testing.

Source: European CDC – Situation Update Worldwide - Data last updated 15th May, 13:08 (GMT+03:00)

CC BY

COVID-19 dair Türkiye avantajları

1-Önlemler alındı

İmporte vaka engellemek

- Epidemik bölgelerden uçuşların kapatılması
- Hudut ve sahillerin kapatılması
- Tüm uçuşların kapatılması (dış ve iç hat)

Ülke içinde bulaşı engellemek, riskli populasyonu korumak

- Okulların kapatılması
- 65y üzeri, 20y altı sokağa çıkmama
- Esnek çalışma, evde kalma
- Hafta sonları ve resmi tatillerde sokağa çıkmama

COVID-19 dair Türkiye avantajları

2- Tıbbi hazırlıklar yapıldı

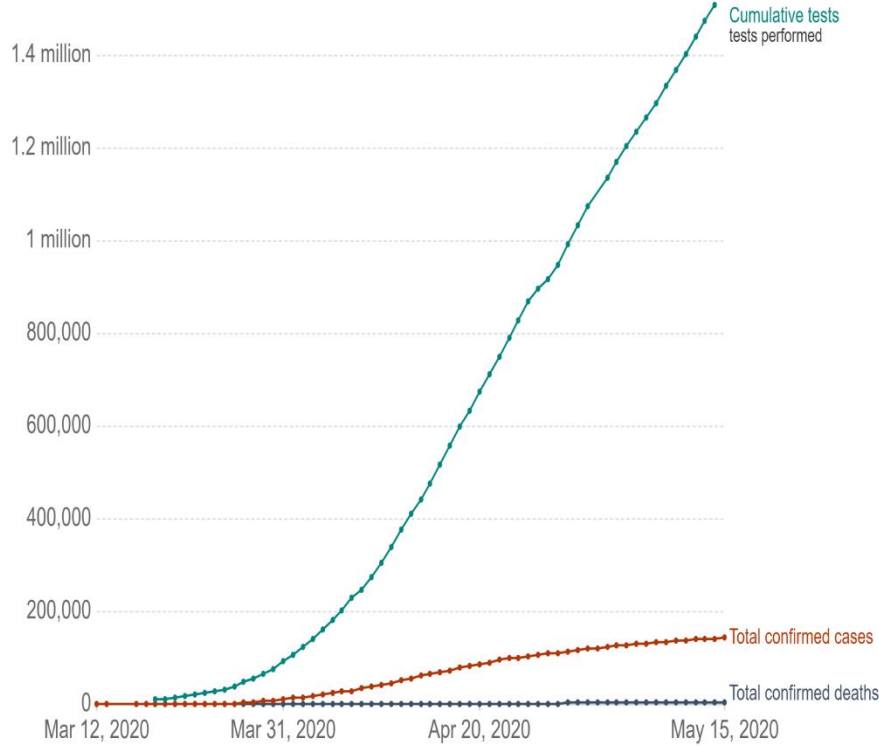
- **10 Ocak:** Sağlık Bakanlığı HSGM çatısında ‘Bilimsel Danışma Kurulu’
- **24 Ocak:** COVID-19 rehberi yayınlandı (11 kez güncellendi)
- COVID-19 pandemi eylem planı
- rtPCR test kiti Merkez Viroloji Lab oluşturuldu
- İlaç tedariki
- KKE tedariki
- **11 Mart:** İlk vaka saptandı
- Tedavi ve takip algoritmaları
- Kurumlara yönelik önlemler

Standart tedavi rejimleri oluşturuldu
Ücretsiz tedavi hizmetleri sağlandı
COVID-19 için tüm sağlık birimleri kamulaştırıldı

Total COVID-19 tests, confirmed cases and deaths, Turkey

The confirmed counts shown here are lower than the total counts. The main reason for this is limited testing and challenges in the attribution of the cause of death.

Our World
in Data

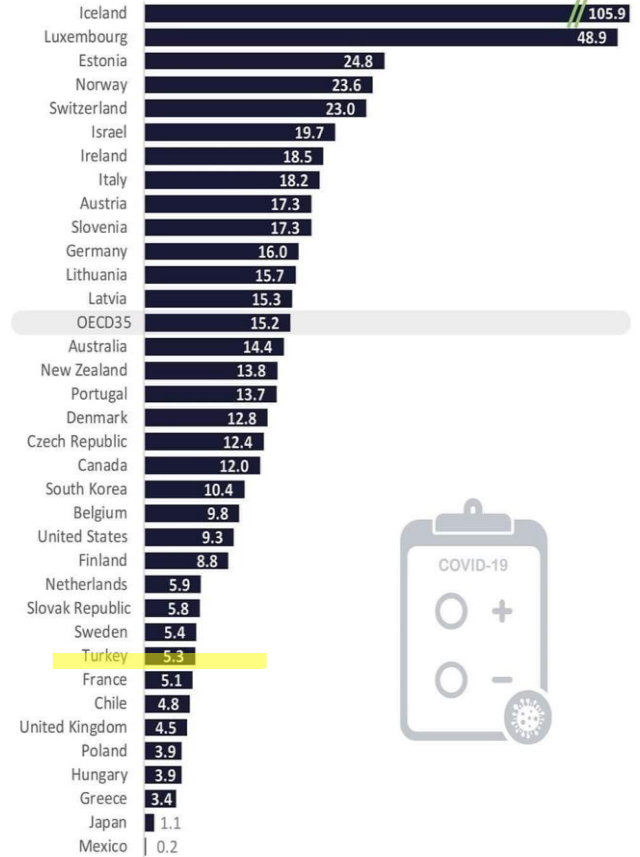

Source: Official data collated by Our World in Data; European CDC – Situation Update Worldwide OurWorldInData.org/coronavirus • CC BY

Diagnostic testing for COVID-19

Tests per 1 000 population, as of 15 April 2020

Source: Our World in Data
URL: www.ourworldindata.org/covid-testing, accessed 15 April 2020.

OECD

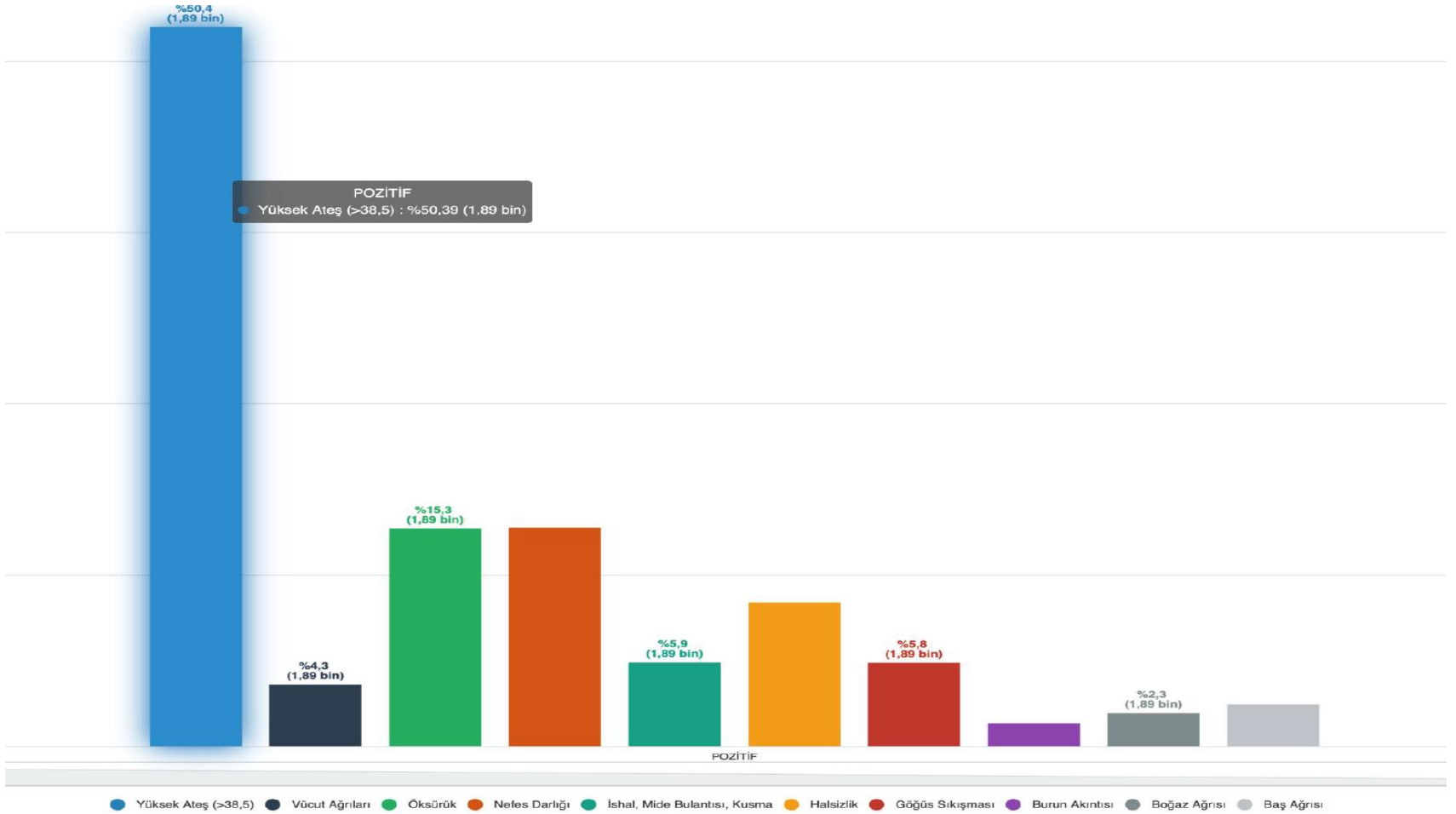
Test pozitifliği %11-12

-Özgüllük ve duyarlılığı %50-60

-Test yöntemi iyileştirilmeli

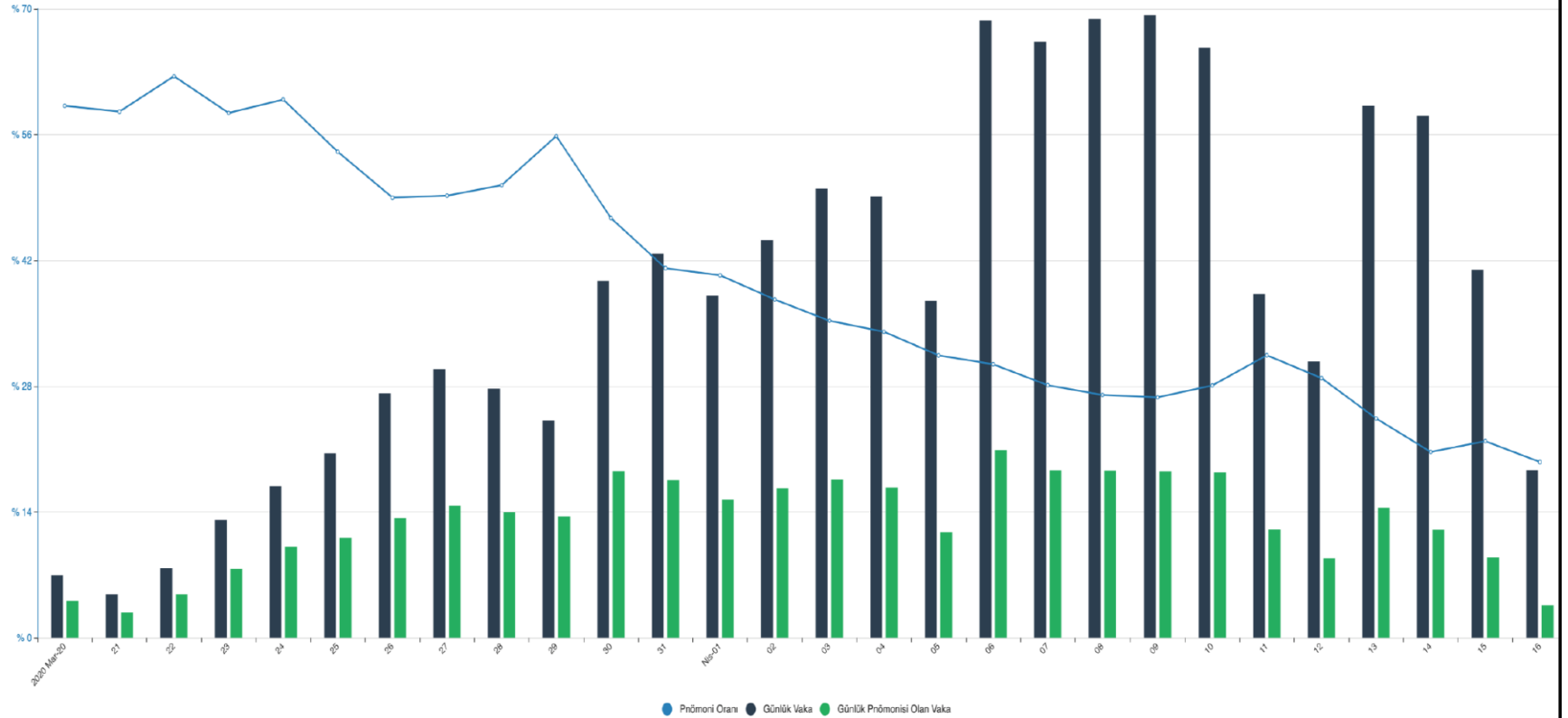
-COVID uyumlu semptom ve BT bulgusu olan hastalarda PCR negatifliği yüksek

Semptom dağılımı

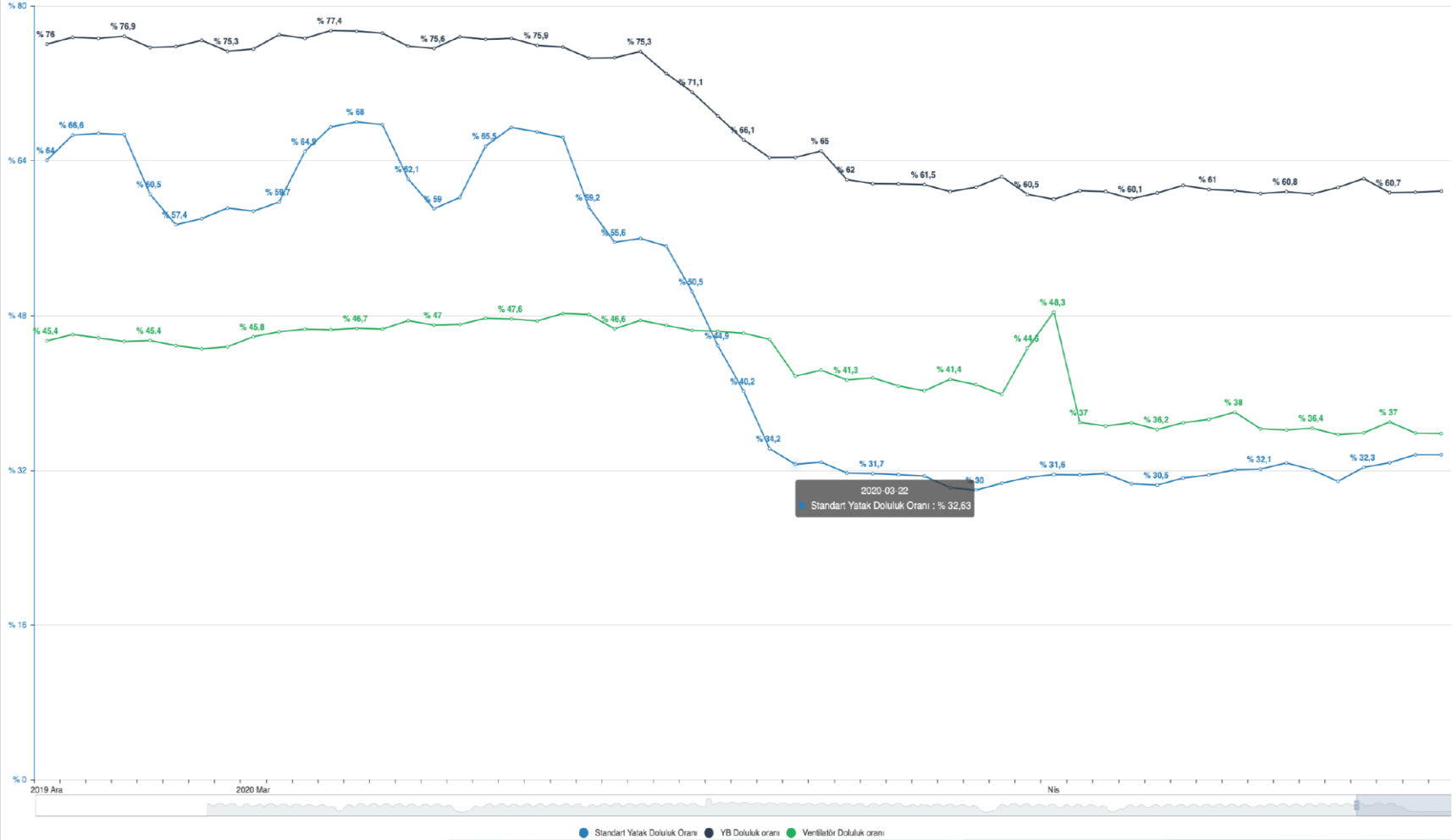
COVID-19 hastalarında pnömoni

Vakalarda Pnömoni Oranının Zamansal Değişimi - D77B

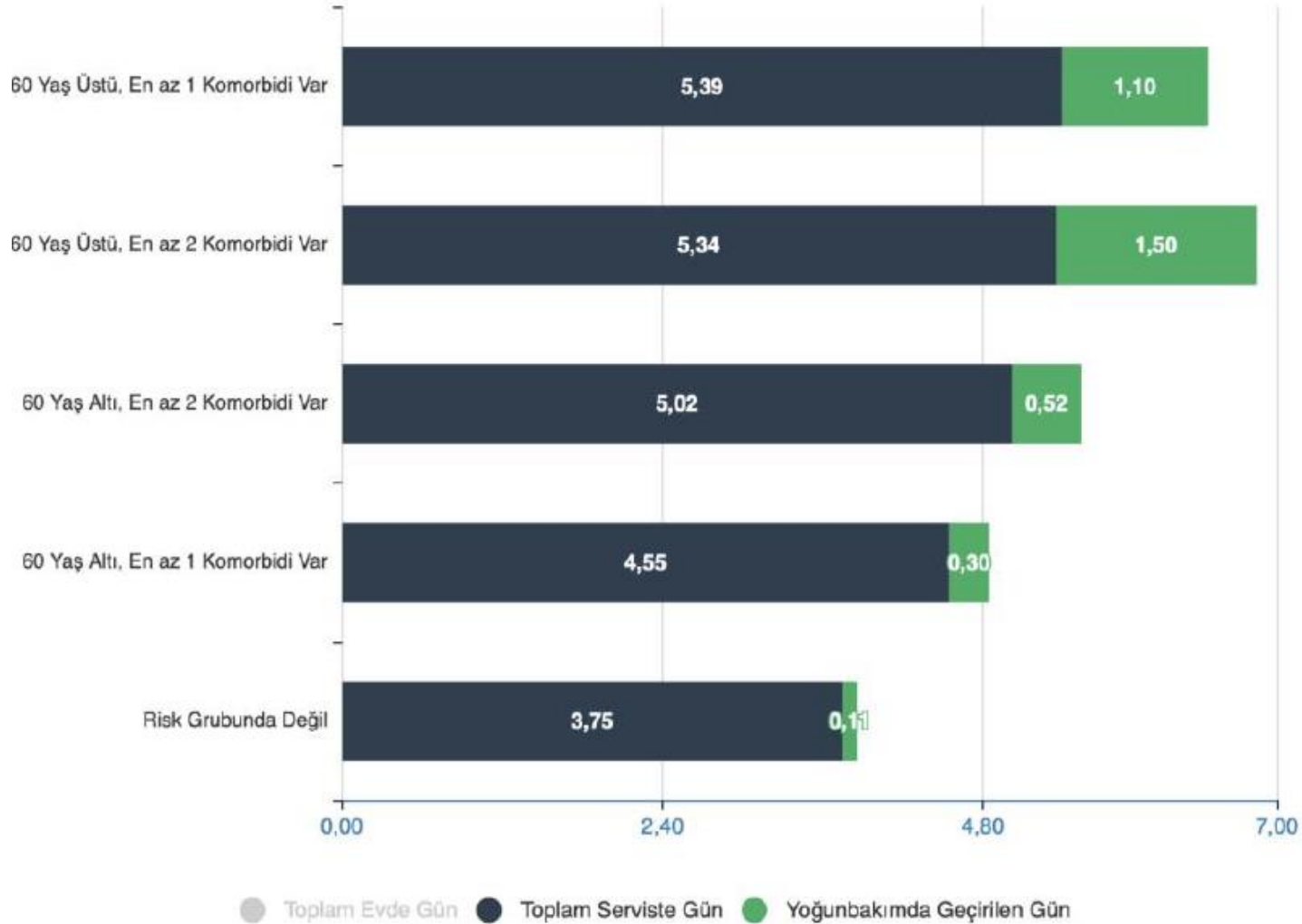

Yatak Doluluk Oranı

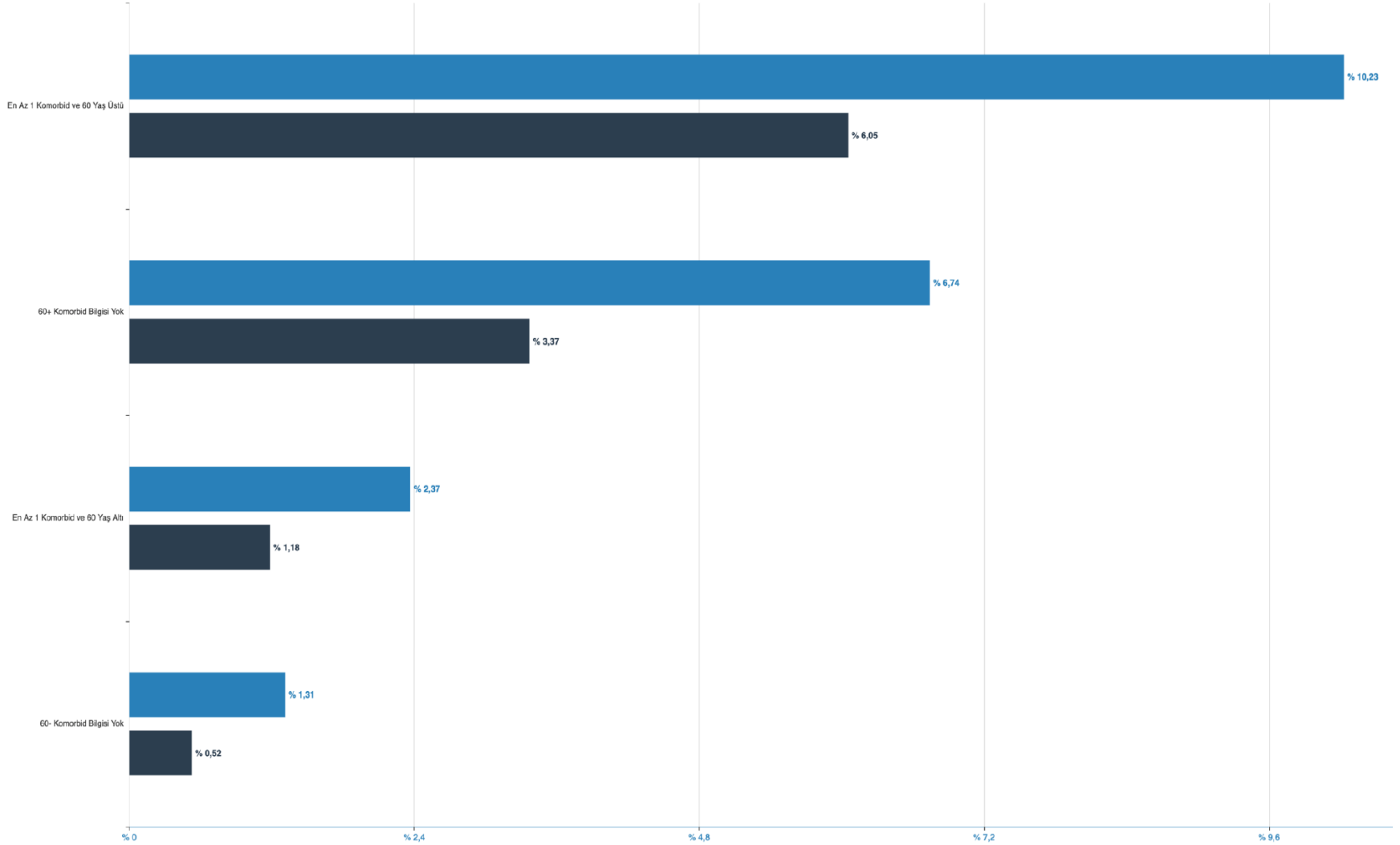
Tarihlere Göre YB Yatak ve Ventilatör Doluluk Oranı - 7055

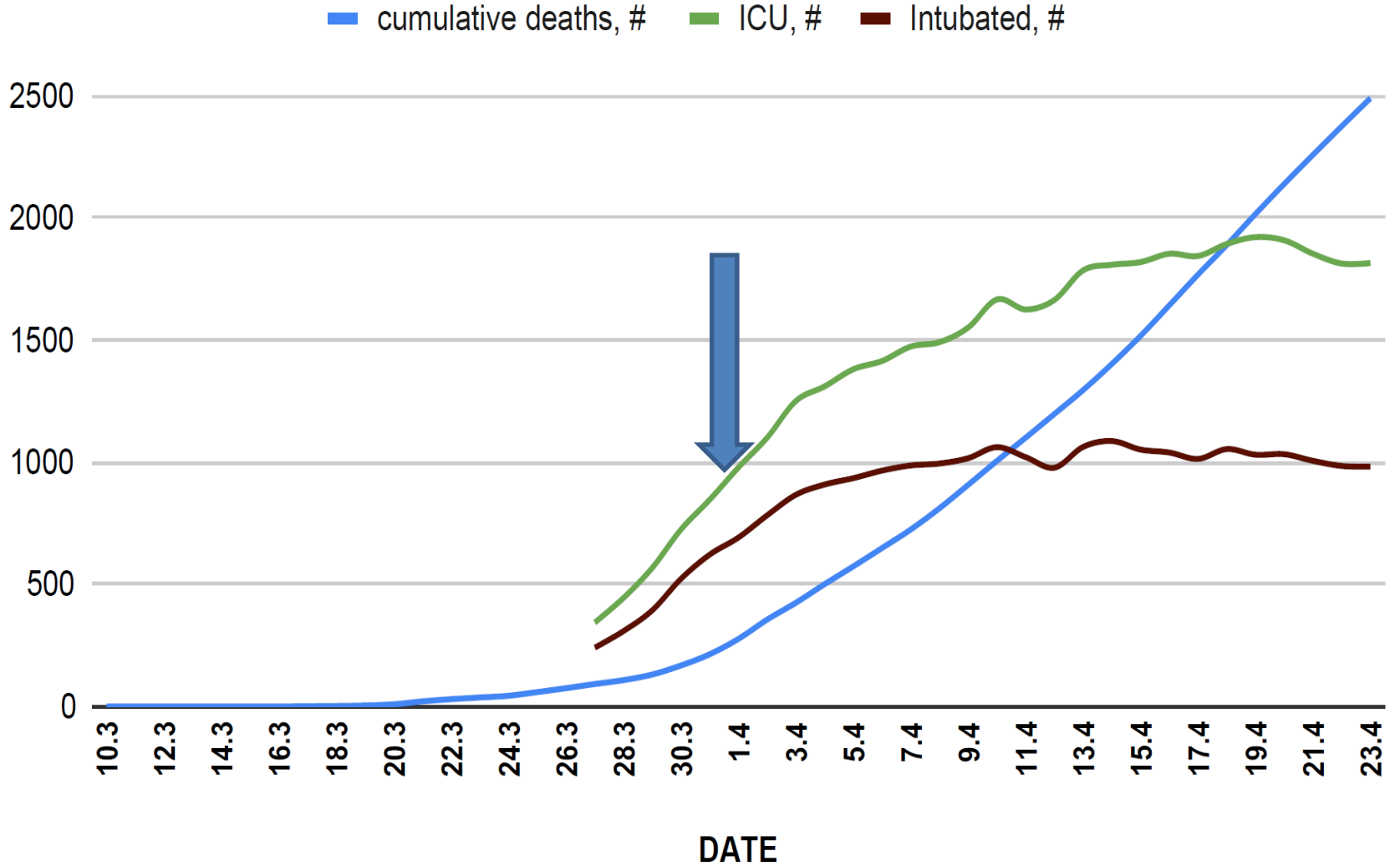
Risk gruplarında yatış süreleri

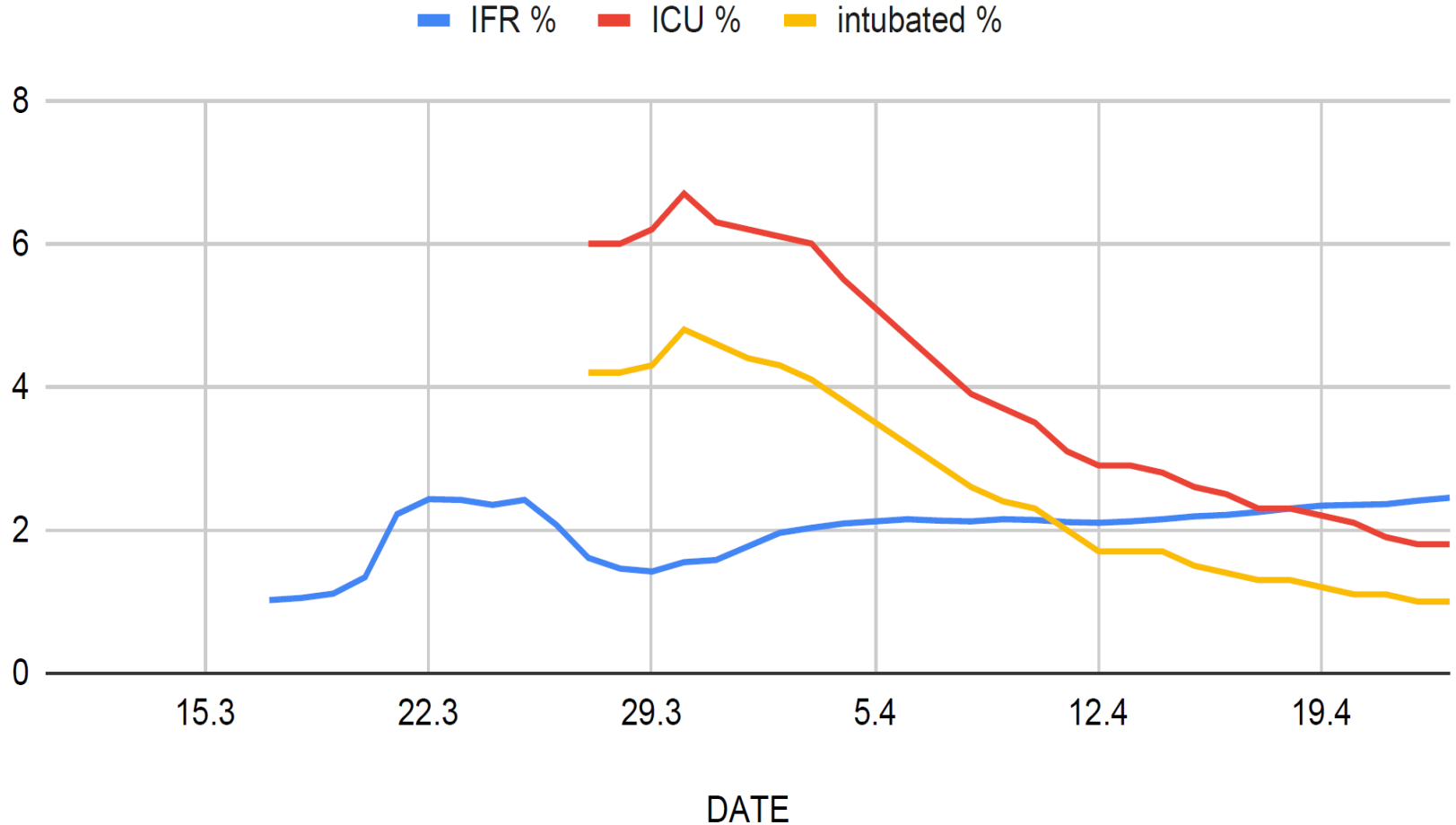
Risk gruplarında ölüm oranı

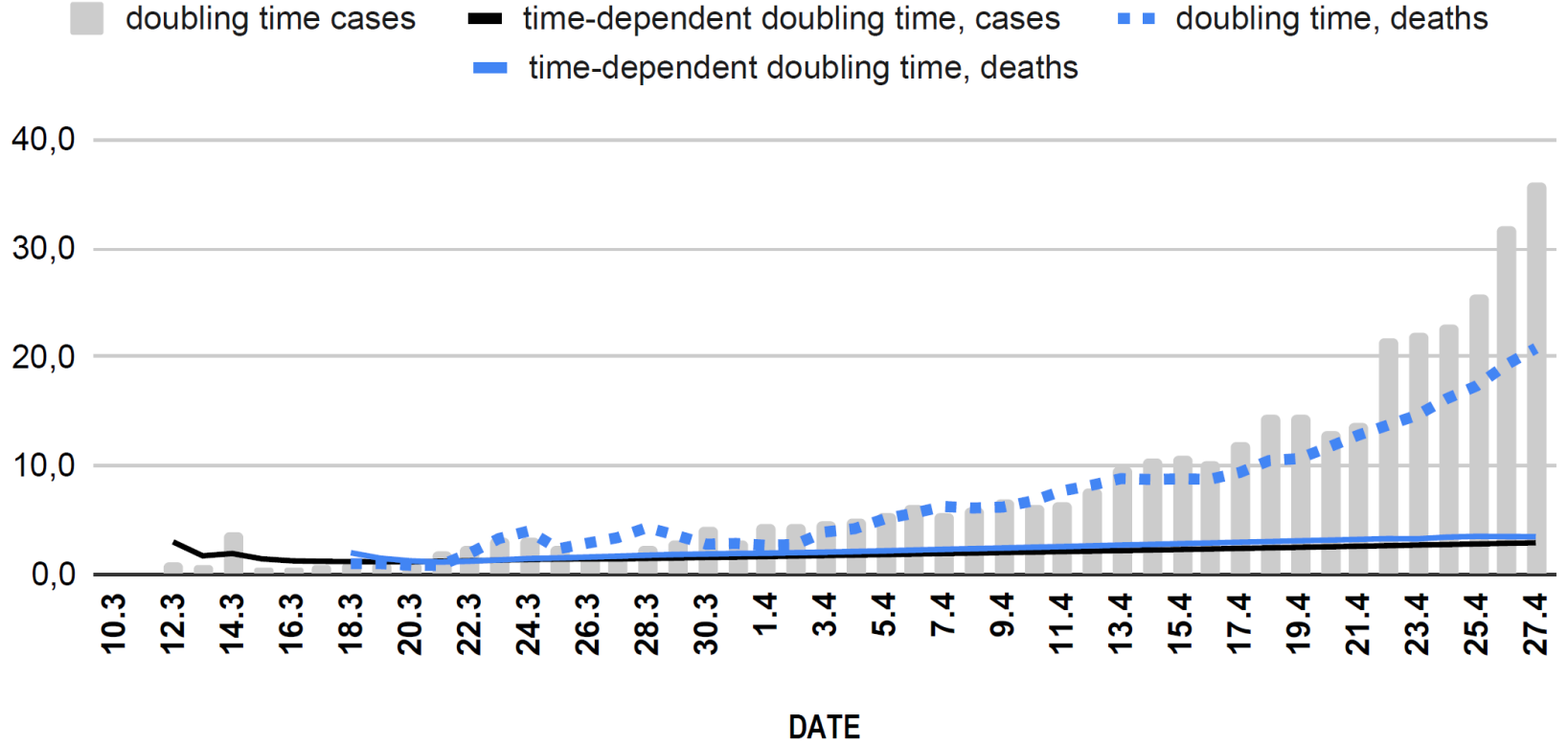
Kümülatif Ölüm Sayıları ve Yoğun Bakım/Entübe hastalar

Enfeksiyon fatalite hızı ve yoğun bakım/entübe hastalar

Doubling times and time-dependent doubling times of cumulative number of COVID-19 cases and deaths

Katlanma zamanı	Mart	Nisan
Yeni vaka	2 gün	6 gün
Ölüm	2 gün	7 gün

Dr. B.Cakir (Hacettepe Ü) izni ile (yayın aşamasında)

Türkiye'de COVID-19 tedavi

- Hidroksiklorakin
- Lopinavir/Ritonavir
- Favipravir
- Remdesivir
- Tocilizumab
- Kortikosteroid
- Konvelesan plazma

COVID-19 rehberi tedavi

- ***Kesin asemptomatik , Olası/Kesin Basit pnömoni***

HCQ 2x200

- ***Olası/Kesin Komplike pnömoni***

HCQ 2x400 yükleme

2x200 idame

Favipravir 2x1600 yükleme

2x600 idame

- ***Yoğun bakım gerektiren kesin pnömoni***

Remdesivir 1.gün 200mg tek doz IV

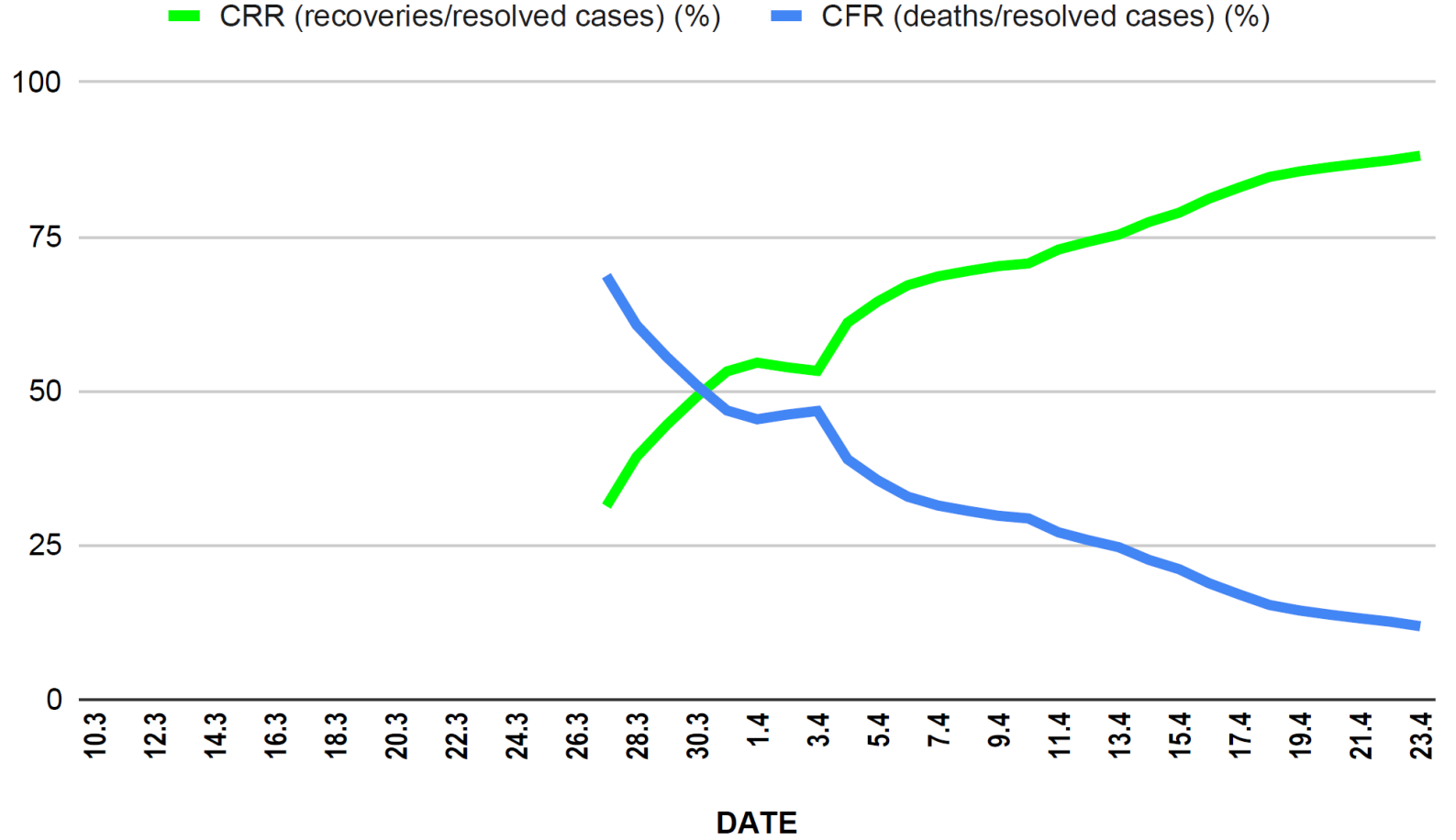
2-10gün 100 mg IV

- ***Gebelerde***

HCQ 2x200

Lopinavir 200/Ritonavir 50 2x2

Ölüm Oranı vs İyileşen oranı

Avantajlar

- Yeterli servis ve yoğun bakım yatağı
- Etkin yoğun bakım desteği
- Donanımlı personel varlığı
- Antivirallerin erken başlanması
- Antikoagulan tedavinin erken başlanması
- Yüksek akım oksijen tedavisi
- NIMV/MV
- Filyasyon

İyileştirilecek Noktalar

- Özgül ve duyarlı teste gereksinim var
- Uygulanan test sayısı artmalı
- Antikor testleri ile toplumda COVID yaygınlığı değerlendirilmeli

- *Hasta verilerinin doğru ve akılcı analizleri yapılmalı*
- COVID geçiren hastaların yakın takipleri yapılmalı

COVID-19 ve Akciğerler

- Altta yatan kronik akciğer hastalığında COVID-19 daha ağır seyirli
 - KOAH
 - ASTİM
 - Interstisiel akciğer hastalıkları
 - Bronşiektazi
- Diffüz akciğer hasarı
 - Intraalveoler fibrinoz eksudasyon
 - Interstisiyel fibrosis

- ARDS gelişen SARS olgularında taburculuk sonrası 1 yıllık takipte kalıcı fonksiyonel bozukluklar devam etmekte
 - Kas kaybı
 - Kas gücü kaybı
 - Yorgunluk, güçsüzlük
 - Akciğer dışı komplikasyonlar

SARS kontrollü çalışmalar 1-1,5 saat/seans-4gün/hafta düzenli egzersiz grubu ile pulmoner rehab almayanlar arasında 6dk tyürüme testi , VO2 max değerlerinde anlamlı farklılık saptandı

Pulmoner Rehabilitasyon İçeriđi

- Diyafragma kasını güçlendirmek
- Havayolu klirensini kolaylařtırmak
- Solunum kas hareketliliđi sađlamak
- Torasik ekspansiyonu artırmak
- Solunum kas direncini desteklemek
 - 1-1,5 saat/seans
 - 4 gün/hafta

COVID-19 hasta takibi

- Radyolojik olarak düzelme sınırlı olan olgular yakın ve düzenli takip edilmeli
 - SFT
 - 6 dk yürüme testi
 - Yaşam kalitesi değerlendirmesi
 - Her kontrolde Toraks BT kaçınmalı !!!

- Taburculukta pulmoner rehabilitasyon program verilip, uygulaması sağlanmalı
- ***Tele-pulmoner rehabilitasyon*** katkı sağlayabilir
- Pulmoner Rehabilitasyon sonrası
 - Semptom skorlaması, yaşam kalitesi
 - Hipoksemi, solunum yetmezliği
 - Pulmoner restriksiyon ve obstruksiyon takibiHastalık sürecini anlamamızı kolaylaştıracaktır

TEŞEKKÜRLER